

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 24-го січня 1966

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ ПОЧИНАЄ 24-ГО СІЧНЯ ПРАЦЮ НАД СКАСУВАННЯМ 14-го пункту в робітничому законі Теффа Гартлі, який минулого року прийняла Палата Репрезентантів більшістю 221-го голосу і який Сенат не міг схвалити внаслідок обструкції республіканців і південних демократів. В політичних колах не бачать можливості, щоб цього року Сенат знайшов потрібну більшість на те, щоб припинити обструкцію, яку знов вестимуть республіканці, як це зазвичай їх проводив в Сенаті — сенатор Еверетт МакКінлі Діксон. Представники робітництва гадають, що за скасування цього пункту в законі Теффа-Гартлі є 54 сенаторські голоси, але до припинення філібустера треба двох третин голосів, а це важко буде зробити, так як це було і минулого року.

ДЕМОКРАТИ СТАРАЮТЬСЯ ЗІБРАТИ \$4,000,000 НА ПЕРЕМІР'Я 71-ГО СЕНАТОРА ПІД КОНГРЕСОМ, які в минулому році вперше були вибрані до Конгресу. Це роблять вони на те, щоб зберегти ту велику більшість, яку вони мають в Сенаті і в Палаті Репрезентантів, і яка вможливила ухвалення майже без перешкод тієї законопроєкти, які предкладає президент Джонсон. Президент вже тепер цікавиться цією справою і має список цих сенаторів і конгресменів, які могли б мати клопіт при цьогорічних виборах. В Конгресі є 8 сенаторів демократів і 65 конгресменів, які цього року кінчають першу каденцію.

АДМІНІСТРАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ пригласить зустрітися всім тим, які 1-го січня 1966 закінчили 65-й рік життя, якщо вони бажать від 1-го липня 1966 користуватися іспитальною опікою в рамках соціального забезпечення. Ці самі особи можуть зголоситися і на добровільне забезпечення на плачання лікарських гонорарів, що їх буде коштувати тільки \$3 місячно, а стільки само заплатити. Уряд вже 10,031 особи, які не хотіли в минулому році зголоситися до спеціального забезпечення, зробили це тепер. Хто не зголоситься до 31-го березня 1966 року, той зможе пізніше зголоситися після 1-го жовтня 1967 року.

РАДА ВБОГИХ В ЧИСЛІ 28-ОХ ОСІБ БУДЕ ДОРАДНИКОМ ДИРЕКТОРА САРДЖЕНТА ПРАЙВЕРА, який очолює Уряд Економічних Можливостей. Ця Рада буде працювати неперіодично у Вашингтоні або в йорні з більшим числом вбогих. Члени Ради доставлять кошти у зв'язку з нарадами з публічних фондів. Шрайвер повідомив, що він зорганізував також 26-членну Раду з публічних працівників. Рада вбогих має бути доказом на те, що в ній мають брати участь і самі вбогі. Уряд дивиться на те, що думають про цю програму самі вбогі цієї країни. В програмі поборювання вбогості має мати населення з району, не тільки це село вбогих.

ГОЛОВНИЙ ПОШТАМСТЕР ЛОРЕНС ОБРАСІ ПРИОПІЩУЄ ВИСІЛКУ ПОШТОВИХ ПОСИЛОК за допомогою там знайомих компютерів, які мають коштувати \$33,500,000. Машина — компютери будуть пошту в поштово-їм уряді збирати, класифікувати і аналізувати різні дані щодо посилок. Інсталяція компютерів почнется в листопаді 1966-го року, і в цілій країні ця система знов буде введена аж в 1968-му році. Пробні праця ведуться в Мільвокі, Вісконсині і в Мінеаполісі, Мінесоті. Компютери це частина програми прищипити висилку пошти. Ціла програма має коштувати \$100,000,000.

У СВІТІ

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЬДО МОРО ЗРІЄСЯ разом з цілим своїм урядом, коли частина послів проурядової коаліції голосувала проти урядового законопроєкту в справі шкідл. для медесетер. Міністер закордонних справ Аміноре Фафані, який виступив з уряду в минулому місяці у зв'язку з мирними заходами його приятеля-професора в справі В'єтнаму, заявив, що він готов вступити до нового уряду.

КОМАНДАНТИ АРМІЙ ІНДІЙСЬКОЇ І ПАКІСТАНСЬКОЇ ДІЛІШІ до порозуміння в справі здійснення договору з 10 січня ц. р., підписаного померлим індійським прем'єром Шастрі і пакистанським президентом Аюбом Ханом у Ташкенті, що до 25 лютого ц. р. війська обох тих країн мають відійти на позиції з-перед 5 серпня минул. року. Наступив вже обмін полоненими летунами, всі інші полонені будуть теж репатріювані.

ІСПАНІЯ СПРОТИВЛЯЄСЯ, щоб Гібральтар був базою НАТО: вона має затяжний спір з Британією, вимагаючи звороту Іспанії Гібральтару, що становить "ворота" між Середземним морем і Атлантичним океаном та з морською фортецею Британії. Іспанський міністер закордонних справ заявив, що Іспанія вважає свою безпеку остаточно загроженою, коли вона має союзницький договір з 3-ми державами Америки.

У НІГЕРІ ВІДНАВЛИ ТІЛО прем'єра Абубакара Балева, що його зворочені молоді старшини скопили томо 10 днів і вбили. Тіло знайдено біля ставу при річній дозозі, за 27 миль від столиці Нігерії Лагосу. За музультанським звичаєм — перевезено тіло літаком до місця народження покійного прем'єра, за 750 миль від Лагосу, і там похоронено. 53-річний Балева був освіченою людиною і приятелем Заходу.

ІНДОНЕЗІЯ СТОПІть напередодні державного перевороту — твердить виданий з Індонезії кореспондент Ассоційтед Пресс Дон Гутт. Загорівся спір між військовими командуваннями та президентом Сукарно. Військовики сприяють публічним демонстраціям з приводу небузалої цієї досі господарської кризи, інфляції, безробіття, дорожн. Сукарно одержує закінчують вину у доведенні держави над бері економічної катастрофи. Знайдено теж документ, що доказує тісний зв'язок Сукарна з комуністичними змовниками, які в невідомому замку вбили шістьох генералів та, між іншими, малу донечку військового міністра Насулідіна.

ФРАНЦІЗІ ВІДКІПКАЛА З МАРОККО СВОГО АМБАСАДОРА, Роберта Жіллі, обурена становищем, що його марокканський король Гассан II займав у справі скоплення на вулиці Парижу і, мабуть, убивства марокканського політичного емігранта Бен Барки. Король Гассан виводив своє "допне довір'я" до міністра внутрішніх справ, Мохаммеда Уфкіра та його двох найближчих співробітників, шефів марокканської поліції і розвідки: всі вони три були в Парижі в дні скоплення названого політичного емігранта і французи твердять, що це вони були ініціаторами й організаторами скоплення, використовували для цього французьких агентів поліції. Марокканський амбасадор у Парижі відкликаний до Рабату.

СВЯТКУВАННЯ РОКОВИН 22-ГО СІЧНЯ СУПРОВОДИЛИ ВЕЛИКІ СНІГОВІ

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Цьогорічні святкування роковин проголошення незалежності Української Народної Республіки та Соборності всіх українських земель в одній, ні від кого незалежній, соборній і народоправній Українській Державі 22-го січня 1918 і 1919-го років супроводили великі снігові, що частинно вже в суботу і головню в неділю, 23-го січня, понесли над більшістю степів ЗДА та над Канадою. Снігові були своєрідною пробою для багатьох громадян, чи й наскільки вони готові на особисту трудність і невідгоду якщо не здобувати Україні волю, то бодай пошанувати роковини тієї волі. Багато громадян тієї проби не видержали й, налякавшись, снігові — або й скориставшись з неї — залишилися дома. Інша справа, що в деяких місцевостях, зокрема в громадах північної частини Нью-Йоркського штату, як і в Канаді, святкування роковин 22-го січня треба було, з уваги на снігові, відкласти та відкласти на інший день. Сумаричні звідомлення із відзначення роковин 22-го січня в столиці країни, Вашингтоні, та в поодиноких громадах заповняли для преси канцелярія Українського Конгресового Комітету, який зі своїми відділами в поодиноких громадах організував та влаштував ці святкування. На цьому місці згадаємо про святкування в Нью-Йорку, Філадельфії та Джерзі Сіті.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Шікаго. — В неділю 23-го січня о годині 3-ій пополуночі у великій аудиторії школи Шопена, відбулася тут урочиста Академія в 48 і 47 роковини актів 22 січня 1918 і 1919 року. Академію спонсорували Об'єднання Українських Організацій міста Нью-Йорку, Відділ Українського Конгресового Комітету Америки влаштував в неділю 23-го січня в залі школи Вашингтона Ірвінга Свято Самостійності і Соборності України 1918 - 1919 рр. Свято почалося виконанням американського гімну, який відіграв на фортепіані Олександр Омельський. Український гімн відіспівали присутні при аккомпаніменті цього ж самого піаніста. Відкрив Свято голова Об'єднання Комітету адвокат Ярош Гриневич. Універсали про Самостійність і Соборність України відчитав п. Петро Байбак. Прокламації про Український День в Нью-Йоркському штаті і в місті Нью-Йорку відчитав адвокат В. Стек, який також відчитав депеші від голови Республіканського Крайового Комітету Білеса і від БерріГолдвотера. Промову виголосив ген.-полковник ген. штабу Павло Пандрук, який з політичного й військового становища об'єктивно оцінив Акти з січня 1918 і 1919-го років, за що дістав признання від присутніх та численні привітання. Юнак Аскольд Лозинський, учень Олімпії Добровольської, гарно і з чуттями віддеклямував вибір із поезій О. Олеся, що прив'язав оцінки гучними оплесками. Невдамо прибулий з Європи молодий піаніст Любомир Горницький виконав на фортепіані Поему-легенду оп. 12, ч. 1. В. Косенка і прелюдію оп. 7, ч. 2, Л. Ревуцького, Етюдів Ш. Шопена, оп. 10, ч. 11 і 12, оп. 25, ч. 10 і ч. 11. Публіка щиро вітала цього піаніста, який вперше в ЗДА виступив публічно, а голова Об'єднаного Комітету, д-р Я. Гриневич, привітав його на сцені та передав йому квіти. Відомий оперний співак баритон Теодор Терен відіспівав Псалом 94 (перек. П. Куліша) — В. Барвінського і "Куди ти згинув Рідний Краю?" — Я. Степового а також "Не забудь юних днів" — музика М. Лисенка і "Веснівку" В. Матюка і як наддаток "Ой, чого ж ти дубе". При фортепіані був п. Олександр Омельський. Сцену прикрасив п. Тиміш Шевчук.

НЬО ЙОРК

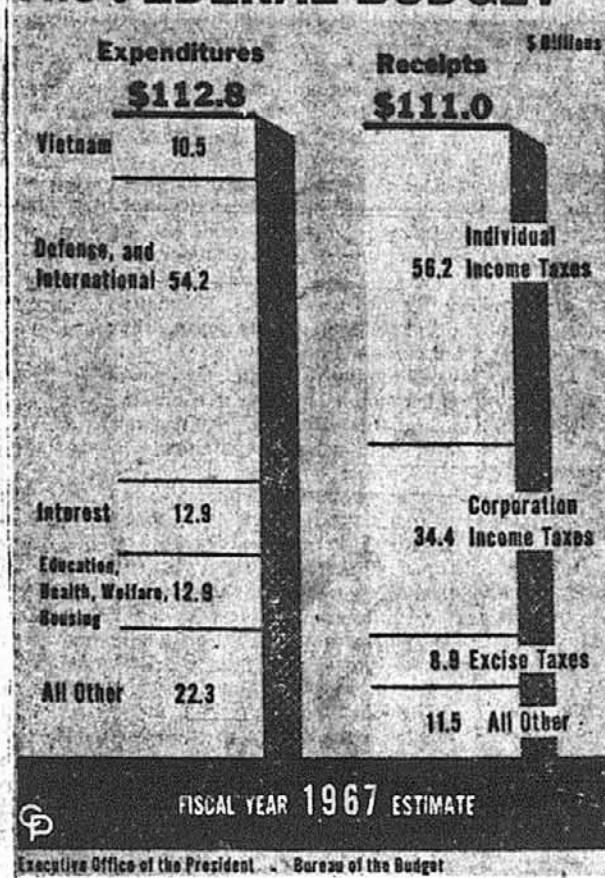
Нью-Йорк. — Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Нью-Йорку, Відділ Українського Конгресового Комітету Америки влаштував в неділю 23-го січня в залі школи Вашингтона Ірвінга Свято Самостійності і Соборності України 1918 - 1919 рр. Свято почалося виконанням американського гімну, який відіграв на фортепіані Олександр Омельський. Український гімн відіспівали присутні при аккомпаніменті цього ж самого піаніста. Відкрив Свято голова Об'єднаного Комітету адвокат Ярош Гриневич. Універсали про Самостійність і Соборність України відчитав п. Петро Байбак. Прокламації про Український День в Нью-Йоркському штаті і в місті Нью-Йорку відчитав адвокат В. Стек, який також відчитав депеші від голови Республіканського Крайового Комітету Білеса і від БерріГолдвотера. Промову виголосив ген.-полковник ген. штабу Павло Пандрук, який з політичного й військового становища об'єктивно оцінив Акти з січня 1918 і 1919-го років, за що дістав признання від присутніх та численні привітання. Юнак Аскольд Лозинський, учень Олімпії Добровольської, гарно і з чуттями віддеклямував вибір із поезій О. Олеся, що прив'язав оцінки гучними оплесками. Невдамо прибулий з Європи молодий піаніст Любомир Горницький виконав на фортепіані Поему-легенду оп. 12, ч. 1. В. Косенка і прелюдію оп. 7, ч. 2, Л. Ревуцького, Етюдів Ш. Шопена, оп. 10, ч. 11 і 12, оп. 25, ч. 10 і ч. 11. Публіка щиро вітала цього піаніста, який вперше в ЗДА виступив публічно, а голова Об'єднаного Комітету, д-р Я. Гриневич, привітав його на сцені та передав йому квіти. Відомий оперний співак баритон Теодор Терен відіспівав Псалом 94 (перек. П. Куліша) — В. Барвінського і "Куди ти згинув Рідний Краю?" — Я. Степового а також "Не забудь юних днів" — музика М. Лисенка і "Веснівку" В. Матюка і як наддаток "Ой, чого ж ти дубе". При фортепіані був п. Олександр Омельський. Сцену прикрасив п. Тиміш Шевчук.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Свято Державності й Соборності відбулося тут, старанням і під проводом місцевого Відділу Українського Конгресового Комітету, в неділю, 23-го січня в популярних годинах у великій залі Українського Нар. Дому. Започаткував Свято оргінальною молитвою за долю українського народу місцевий парох і декан О. Антін Борса, а відкрив Свято коротким словом голова Відділу УККА дир. Марія Коць. Свято було доповіді виголосив співучасник і співавтор історичних актів 22-го січня, 6. прем'єр Української Народної Республіки,

Конгрес вирішує справу додаткових фондів в сумі \$12.7 більйона на війну у В'єтнамі

The FEDERAL BUDGET

Executive Office of the President. Bureau of the Budget

ОБОРОНА РЕСПУБЛІКИ НА ПЕРШОМУ МІСЦІ. Це є діаграма нового бюджету, що його запропонував президент Джонсон Конгресові на схвалення на 1967-й рік. У видатках цього бюджету на першому місці стоїть оборона країни і вої.

Вашингтон. — Конгрес вирішує справу додаткових фондів, яких Уряд жадає в сумі \$12.7 більйона на фінансування війни у В'єтнамі. Ці фонди мають бути в оборонному бюджеті фінансового року, який закінчиться 30-го червня 1966-го року. Гадають, що Конгрес буде над цю справу нараджуватися довше, але не тому, що Уряд запропонував забагато, лише замало на потреби поборювання агресії, яку комуністи ведуть у В'єтнамі від довгого часу. Численні сенатори й конгресмени беруть до уваги потреби збройних сил та на воєнні вартування, зброю й амуніцію, яку щораз більше треба буде вживати у В'єтнамі. ЗДА мають здійснювати свої зобов'язання не тільки у В'єтнамі але і в інших частинах світу, які загрожені комуністичною агресією. Минулого року Уряд також замало вимагав від Конгресу фондів на те, щоб ця країна могла з повним успіхом виконати свої зобов'язання в боротьбі проти комуністичної загрози. Деякі члени Конгресу не вдоволені з того, що секретар оборони заявив минулого тижня, що не хоче покликатися до військової служби резерву. Внаслідок цього, думають ці члени Конгресу, американські збройні сили у військовому світі будуть послаблені, бо активні збройні сили виступають до В'єтнаму, а на їхнє місце не можна а швидкому темпі вишколювати рекрутів, які є покликувані в більшому числі від кількох місяців. Під час війни в Корей ЗДА були покликували до активної служби коло 961 000 резервістів із усіх чотирьох родів збройних сил: армії, летунства, флоту і морської піхоти.

Американська економіка зростає з найбільшою швидкістю в світі

Вашингтон. — В попередньому 1965-му році економіка ЗДА вперше збільшилася в найшвидшому темпі в порівнянні з іншими великими промисловими державами. Єдина Канада, яку не зараховується до великих країн, може похвалитися, що її економіка в минулому році збільшувалася з дещо більшою швидкістю, як в ЗДА. Поки що немає ще докладних чисел про ріст економіки в 1965 році, але вже на основі тимчасових даних можна твердити, що ЗДА вперше висуналися на перше місце щодо розвитку економіки, перевищивши навіть СРСР, який досі хвалився, що його економіка збільшується в найбільшій у світі темпі. Економіка ЗДА в 1965 році збільшилася на 5.5%. Економіка Західної Німеччини в минулому році на 4.8%, економіка Франції зростає тільки на 2.7%, Японії на 2.5 до 3 відсотків, а Італії на 3.1%. Японська економіка сповільнила свій ріст внаслідок економічної кризи. В попередніх роках японська економіка зростала в найшвидшому темпі між країнами світового світу. Також Італія в 1965 році відчувала ще наслідки зникши з 1964 року. Щодо СРСР то Державний Департамент урядово оцінює, що союська економіка в роках 1961 - 1964 збільшувалася пересічно по 4.3% річно, а далі меншою темпі, як в дальших роках, до 1960 року. В 1965 році був неврожай в СРСР, і тому темп росту союської економіки в минулому році може мати повільніший темп як 4.3%.

У В'єТНАМІ ВІДНОВИЛАСЬ ВІЙНА — ПІСЛЯ НЕСПОКІЙНОГО ПЕРЕМІР'Я

Сайгон. — Чотириденне востаннє перемир'я у Південному В'єтнамі з нагоди тамтешнього традиційного "Нового Року", яке тривало від четверга минулого тижня до неділі, скінчилося і бої знов розпалюються на кількох відтинках, хоч і невеликого розміру, без участі великих збройних з'єднань. Американські і в'єтнамські офіційні чинники ствердили, що комуністи порушили перемир'я 82 рази. Під час того перемир'я згинув 5 американців, 6 південних корейців, три південні в'єтнамці, 4 цивільні особи та 56 комуністичних партизанів. Американські й південно-в'єтнамські літаки скинули над Північним В'єтнамом 7,500 посилок — дарунків, головню для дітей і жінок. Президент Джонсон, відповідаючи листом на письмове звернення до нього 76-ох ліберальних конгресменів, які поручали припинення взагалі бомбардування Північного В'єтнаму, щоб поліпшити шанси на мирні переговори, — ствердив, що "З'єднані Держави отримали від комуністів, тільки ворожу відповідь на теперішню павзу в бомбардуванні Північного В'єтнаму". Це гостріше висловилося на цю саму тему державний секретар Дін Раск і голова штабу об'єднаних штабів генерал Ерл Вілер, які зізнавали на спільному засіданні з'єднаних конгресової і сенатської військових комісій. Раск ствердив, що американська мирова офіensiva в справі В'єтнаму не дасть ніякого позитивного вислідку з боку комуністів. В недільному радіо-телевізійному інтерв'ю Раск, говорючи на ту саму тему, висловив переконання, що Північний В'єтнаму тому не погоджуватися на мирні переговори, тільки продовжує свою агресивну війну, бо знає, що мирним способом не може досягнути своєї цілі: повне заволодіння Південним В'єтнамом. Голова штабу в'єтнамських ген. Вілер заявив, що керівні американські чинники в різний час переконували проєкти, що з ними виступив емігрантський генерал Джеймс Гейвін: щоб обмежити війну у В'єтнамі до оборони надморських фортець та щоб зрівноважити погляд, що втрата Південного В'єтнаму рівнялася б втраті цілого азійського Півдня. Генерал Вілер ствердив, що залишення американськими Південного В'єтнаму було б страшним психологічним і політичним ударом для Філіппін, С'яму, Малайзії — і що ті країни логічно могли б відвернутися від Заходу та шукати опортунізму в Москві чи Пекіні. Тим часом стратегічна ситуація у В'єтнамі погіршилася внаслідок того, що понад один місяць не бомбардується Північний В'єтнаму: Комуністичний Китай доставив Північному В'єтнаму коло 25 суперсонічних бойових літаків типу МІГ 21. Це перше безпосереднє заангажування комуністичних військових команд в південно-в'єтнамській війні.

Молодий американець згинув серед невияснених обставин у СССР

Москва. — 27-річний американець "в'язень в СССР, Річард Мотт, згинув серед тасмичних обставин. За офіційним союським повідомленням — він нібито підірвав собі горло в туалеті у поїзді, яким перевозили його з Мурманська до якогось казену в Сибірі. 4-го вересня минулого року Мотт, перебуваючи на фєріях у Норвегії, необережно переступив союський кордон. Його арештували і 24 листопада засудили на 18 місяців в'язниці. Не вважаючи на відкид до вищих союських чинників і старання американської дипломатії — йому не зменшили кари. Амбасадор Фой Колер склав відеприм'єр'ю Кузнецову від уряду ЗДА гостру ноту. Кузнецов обіцяв "перевести слідство". Тіло Мотта перевезено з Кірова, 500 миль на схід від Москви, до Москви і вивідуть родині, яка переконана, що більшовики просто збили того молодого американця.

Завершено видання четвертого тому словникової частини Енциклопедії Українознавства

Сарсель. — 3 кінцем грудня м. р. із виданням 20-го зомшту газетової Енциклопедії Українознавства, що її видає Наукове Товариство ім. Шевченка під головною редакцією проф. Володимира Кубійовича, завершено четвертий том цього незвичайно важливого для української науки й усієї української діаспори почину. Охоплює цей четвертий том, що його вже розсилається, зомшти 16-20 Енциклопедії Українознавства, від сторін Кр до М (історія), від сторін 1205 до 1600. До складу редакції і співробітників цієї енциклопедії належить понад сотня осіб — спеціалістів в різних ділянках. Четвертий том, як і попередні три томи, багато ілюстрований репродукціями фотографій, картами, діаграмами тощо. Як додаток до четвертого тому, надрукований на 64 сторінках докладний список фондаторів "Енциклопедії Українознавства" за 1954-1964 роки, в тому фондаторів-меценатів, що склали по 1000 доларів і більше, і дали списки усіх інших, що склали свої пожертви і датки. Крім того подано фондаторів і жертводатців за територіями і містами. В підсумках зазначено, що на першому місці щодо суми фондаторів стоїть ЗДА із 67,348 доларями, далі Канада із 66,364 дол., Велика Британія — 4,012, Австралія — 2,835, Франція — 2,078, Бельгія — 941, інші країни — 2,364. Чужинці склали на Українську Енциклопедію 12,582 долари. Списки фондаторів і жертводатців ілюстровані фотографіями окремих осіб, груп, виділів товариств, тощо.

Вибрані твори В. Гренджі-Донського вийшли у Пряшеві

Джерзі Сіті. — До редакції "Свободи" прийшла з Чехословаччини книжка вибраних творів письменника Василя Гренджі-Донського п. н. "Шляхом терновим". Видає Пряшевський Відділ Української Літератури Словоцького Педагогічного Товариства у Братиславі. У книжці поміщені вірші, драматична поема і проза письменника, що народився в 1897 р. на Закарпатті. Найплідніший час творчості поета припадав на роки між двома світовими війнами. Після війни, як сказано у вступній статті, письменник не брав участі в літературному житті Радянського Закарпаття, хоч продовжував писати. В "Примітках" подано передмову статті із "Свободи" з 19 липня 1939 р. н. "Що зробили мадяри із Гренджі-Донським" про те, як мадярська поліція арештувала і змушувала над письменником.

СВОБОДА

FOUNDED 1933

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.50. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$5.00.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

До 50-річчя УНР

Річницю українці у відомому світі відзначають роковини проголошення державності її соборності України. Своїми зв'язками, знайомствами і різними заходами вони зумили приєднати до цих щорічних святкувань також поважні громадські кола чужинців у різних країнах світу. Зокрема в З'єднаних Державах американські громадяни українського роду знайшли прихильний відгук для культу 23-го січня в колах Конгресу і стейтських легіслятур. Таких щорічних щорічних відбудовують насправді українські діти в Палаті Репрезентантів і в Сенаті, а церемонії прокламації Українського Дня і вшанування українського національного прапора мають місце у різних столицях стейтів. І хоч не слід перецінювати цих щорічних маніфестацій, треба безумовно визнати їх за поважний успіх керівних код американсько-української громади.

Як тим сумнішнім парадоксом треба вважати факт, що до нині нема основної, наукової, документальної англійської праці про проголошення Української Народної Республіки, про політичне тло, на якому це сталося, про українську визвольну війну і революцію. Права, а вже чимало, англійських книжок на цю тему, деякі з них поважних авторів і доброго змісту, згадують більше про кілька книжок професора Кларенса Менінга, про Джона Армстронга, "Юкренська Нешенелізм" чи проф. Джона С. Ретсета, "Юкренська Революція". Але кожний з цих творів або охоплює багато ширші періоди української історії, при чому не можна було багато місця присвятити в них спеціально добу війни й революції рр. 1917-21, або ставлено розгляд цих подій радиве у площині політичної публіцистики, як історично-науковий аналіз. Вийшла також така поважна книга, як перший том англійської енциклопедії, — але це енциклопедичний твір на 1135 сторінок друку. Таких чиним, коли треба дати американцям — та й багатьом нашим студентам і студенткам, що їм легше читати науковий твір англійською мовою, — відповідну літературу про ювілей української визвольної боротьби, то завжди треба поборювати поважні труднощі, щоб її знайти. Ці труднощі збільшують факт, що після вичерпання останнього видання "Історії України" М. Грушевського в англійському перекладі, у серії англійських видань Українського Народного Союзу, наша англійська історично-політична література має поважні прогалини.

Розуміє, що Український Конгресовий Комітет, який вже понад десять років тому ринув був видати англійською мовою "Історію Росії", в якій, згідно з історичною правдою була б з'ясована історія російського імперіалізму, що створила остаточно нинішню монстр-імперію СРСР. На жаль, практичні заходи в цій справі досі були цілком невідомі. В-а, "Червона Калина" ринув видати англійською мовою п. н. "Червона агресія червоної Москви в Європі", але навіть у співпраці з ОБВУА не видавничо не може дозволити собі на монументальний документарний твір. На жаль, інші такі твори раз-у-раз з'являються — в ЗДА, Канаді, в Європі. І добре, що з'являються. Але ці видання не заповнюють тієї великої прогалини, що її становить брак основної й документальної англійської праці про Українську Народну Республіку. Недалеко 50-річчя проголошення і встановлення української державності дає добру нагоду подбати про таку публікацію.

Наш культурний фронт

Однією з форм популяризації української справи перед світом є пропаганда української культури. Вже від років українські громади у ЗДА і в інших країнах вільного світу влаштовують спеціальні дні української культури. Програми цих днів виповнені головним чином хорів з репертуаром українських народних пісень і пописами танцювальних груп з показом народних танців. Презентації зразків української культури, що обмежуються народними піснями і танцями, викладається теж до імпрес, призначених для чужої публіки. Правда, організатори днів української культури і своїх інших імпрес, що мають представляти українську культуру перед чужим світом, складають програму з тою думкою, щоб ця програма була найбільш сприятливою для чужого глядача. Легка народна пісня, а ще більше танець найлегше сприймається чужим глядачем і може загальною подобатися. Та чи це справді все, що ми бажали б показати чужинцям, що мало б репрезентувати нашу культуру?

Повинні бути своєрідні критерії для популяризації української культури перед чужим світом. На різних міжнародних з'їздах, що їх спонсорує Інтернаціональний Інститут, можна обмежитися народними одягами, топаком і колотийкою, українськими варениками і борщем. Але не можемо обмежувати показу нашої культури танцювально-гастрономічним репертуаром. Навпаки, еміграція повинна докласти всіх старань, щоб показати світові українську культуру — духове багатство нашого народу у всіх його аспектах. Якщо мова про танці, то з дозволу окупаційної влади наш народний танець могла продемонструвати перед світом у мистецтвом виконанні танцювальна група Павла Вірського. Навіть українську пісню могли потіти чужинці у виконанні хору Вірського. Спихаючи всю українську культуру до провинності й етнографізму, окупаційна влада дозволяє українському народові на показ пісень і танців. Але в той же час ця влада обкрадає наш народ з його світлої історії, з його величчю культури і не дозволяє їй справжній культурний розвиток.

Ми знаємо про велетенське значення показів української культури для популяризації доброго українського імені. Триомфальна подорож Хорової Капелі Кошиця після першої світової війни не лише понесла славу української пісні, але й зміцнила політичні аспірації українського народу серед народів вільного світу. Допошило також успіхи подорожі Капелі Бандурців після другої світової війни. Мистецькі об'єднання мають спеціальну роль у популяризації української культури у світі.

Перед еміграцією почесне завдання — обороняти право українського народу на своєбране існування, право на місце для українців в колі вільних народів. Ця оборона прав України мусить йти через популяризацію української культури, але перш за все її справжньої культури, що міститься томами витяжних книг, високою думкою і мистецьким рівнем. Популяризувати українську культуру на вищому рівні, хай університети й інші високі школи вільних народів включатимуть у свою скарбницю також духовні скарби українського народу. Лише тоді, коли запізнаємо вільний світ із справжньою українською культурою, виконаємо своє завдання оборони прав України, бо і напій культури у цей знаменний час боротьби народів за своє існування призначено включитися у тотальну боротьбу за волю українського народу — бути господарем на своїй землі.

М. Мельник

НА ФРОНТІ БЕЗ ЗМІН

Не зважаючи на деякі дипломатичні успіхи, міжнародна ситуація стає для СРСР чимраз загрозовішою. У зв'язку з цим не виключено, що Москва знову піде на деякі тактичні поступки супроти народів в СРСР, зокрема супроти українців. Позначки в цьому напрямі вже є. Їх можна було завважити у промові з нагоди відзначення "міст героїв" у недавній програвшій статті в "Комуніст" про планів національних мов, у підкреслюванні матеріяльних користей, що їх має право привласнити співвітчизники в СРСР і т. д.

І тому цінаво подивитися на деякі основи і переходи в життя. Насамперед спробуємо "адапати" наявну остаточну мету союзу національної політики, зокрема на Україні. Чи збережати українську культуру і національну відмінність, чи дати людям повну свободу під цих оглядів, чи всілякі засоби припинити русифікацію? Курб на русифікацію був вирішальним підходом і Політичного Президія ЦК КПСР до проблеми націоналізму в СРСР. Навіть все розбилось в ім'я комунізму, але в дійсності цей курс перетворився на українці, а російські на співку з українськими анімістами. Його остаточний вислід у найменшій мірі не різнився б від політичних царів. Іншими словами, в ім'я комунізму цілого СРСР створилися б Росія з однією мовою, однією культурою, однією урлою. Внаслідок цього назва СРСР зберегла б свою актуальність, а яка була б нова назва цієї країни, мабуть, не важко здогадатися.

Дальше питання в ім'я чого ці безпослідовні політико-демонологізації, ведена російськими військовими хитростями, сили і матеріяльних користей для слабих духом людей? В ім'я комунізму чи в ім'я пануючих над іншими народами, штилей в ідеї Третього Раму? Російські комуністи, зокрема останнім часом, стараються залучити цілий світ, що СРСР — єдина країна, в якій усі нації у взаємній любові й пошані маршкують до комунізму, до всі національній особливості попросту згинули. Вони вимагають також, щоб усі не-російські ставили інтереси Інтернаціонального комунізму понад свої національні інтереси.

Як же ж виглядає дійсність? Приглянувшись комуністичним державам под СРСР, завважимо, що в основі цих державних устроїв лежить конфлікт жадності з них не ставлять добре Інтернаціонального комунізму понад доброту. Хтось міг би подумати, що Росія, колишня удержавно-комунізму, найкраща серед різних, дала принаймні кілька прикладів поступовань, що його вона вимагає від українців та інших національностей. Вона мала для цього багато нагод, і при кожній нагоді поступила так, як поступала б царська Росія. Коли б хтось хотів оборонити тезу про незмінність принципів царської і союзу — російської кордонної політики, то не мав би в цьому великих труднощів.

Справа, чи могли б російські пропагандисти навести хоч один випадок, коли Росія з власної волі принесла жертву в ім'я комуністичного Інтернаціоналізму. Чому, наприклад, Росія не за яку ціну не хоче віддати принаймні половину дуже рідко заселених просторів Азії китайцям? Чому б цього не зробила? Таж обидві ці країни комуністичні. Чому ж не поділитися по-комуністичному хлібом і сіллю з "братями", що просто думатися на своїх просторах?

Пропустимо, що Китай зробив з Росії свого сателіта і почав застосовувати теперішню національну політику Москви до самих же росіян. Яка була б реакція на це політичних емігрантів Брежнєва, Косігина, Підгирного, Шеленца, Суслова та інших?

В Совєтському Союзі є два принципи, яких "дефакто" трималися в минулому і трималися тепер комуністи. "Росія понад усе" для росіян і "комунізм понад усе" для всіх інших національностей. Чому російські комуністи не дозволяють, щоб Україна, Вілорусь, Литва чи Естонія мали своє військо, свої міліції царів, іншими словами, в ім'я комунізму цілого СРСР створилися б Росія з однією мовою, однією культурою, однією урлою. Внаслідок цього назва СРСР зберегла б свою актуальність, а яка була б нова назва цієї країни, мабуть, не важко здогадатися.

Усі знають, що Україною володіє партія. Найвищі пости в партії обсяджені Москвою. Традиційно на тих постах сидять переважно російці, дуже рідко українські яничари, часом гірші за російці.

Принустимо, що якийсь молодий українець має амбіцію і здібності дістатися на дійсно важливу посаду в тій чи іншій ділянці, що не обсядають російцями. Що він мусить робити? Він мусить докласти, що є без найменшого сумніву "лояльним" українцем. Головні докази цієї лояльності: говорити вдома по-російськи; вислати дітей до російської школи; заявляти публічно: "ми — українці", а в інтимному гуртку іноді сказати "ми, українці"; час від часу висловлювати думку, що велика кількість різних мов тільки сприяє ріст СРСР, на громадських зборах чис-

тис обороняти тезу про незмінність принципів царської і союзу — російської кордонної політики, то не мав би в цьому великих труднощів. Справа, чи могли б російські пропагандисти навести хоч один випадок, коли Росія з власної волі принесла жертву в ім'я комуністичного Інтернаціоналізму. Чому, наприклад, Росія не за яку ціну не хоче віддати принаймні половину дуже рідко заселених просторів Азії китайцям? Чому б цього не зробила? Таж обидві ці країни комуністичні. Чому ж не поділитися по-комуністичному хлібом і сіллю з "братями", що просто думатися на своїх просторах?

Пропустимо, що Китай зробив з Росії свого сателіта і почав застосовувати теперішню національну політику Москви до самих же росіян. Яка була б реакція на це політичних емігрантів Брежнєва, Косігина, Підгирного, Шеленца, Суслова та інших?

В Совєтському Союзі є два принципи, яких "дефакто" трималися в минулому і трималися тепер комуністи. "Росія понад усе" для росіян і "комунізм понад усе" для всіх інших національностей. Чому російські комуністи не дозволяють, щоб Україна, Вілорусь, Литва чи Естонія мали своє військо, свої міліції царів, іншими словами, в ім'я комунізму цілого СРСР створилися б Росія з однією мовою, однією культурою, однією урлою. Внаслідок цього назва СРСР зберегла б свою актуальність, а яка була б нова назва цієї країни, мабуть, не важко здогадатися.

Усі знають, що Україною володіє партія. Найвищі пости в партії обсяджені Москвою. Традиційно на тих постах сидять переважно російці, дуже рідко українські яничари, часом гірші за російці.

Принустимо, що якийсь молодий українець має амбіцію і здібності дістатися на дійсно важливу посаду в тій чи іншій ділянці, що не обсядають російцями. Що він мусить робити? Він мусить докласти, що є без найменшого сумніву "лояльним" українцем. Головні докази цієї лояльності: говорити вдома по-російськи; вислати дітей до російської школи; заявляти публічно: "ми — українці", а в інтимному гуртку іноді сказати "ми, українці"; час від часу висловлювати думку, що велика кількість різних мов тільки сприяє ріст СРСР, на громадських зборах чис-

тис обороняти тезу про незмінність принципів царської і союзу — російської кордонної політики, то не мав би в цьому великих труднощів. Справа, чи могли б російські пропагандисти навести хоч один випадок, коли Росія з власної волі принесла жертву в ім'я комуністичного Інтернаціоналізму. Чому, наприклад, Росія не за яку ціну не хоче віддати принаймні половину дуже рідко заселених просторів Азії китайцям? Чому б цього не зробила? Таж обидві ці країни комуністичні. Чому ж не поділитися по-комуністичному хлібом і сіллю з "братями", що просто думатися на своїх просторах?

Пропустимо, що Китай зробив з Росії свого сателіта і почав застосовувати теперішню національну політику Москви до самих же росіян. Яка була б реакція на це політичних емігрантів Брежнєва, Косігина, Підгирного, Шеленца, Суслова та інших?

тою українською літературною мовою зайнявши службу, що вони навчилися зайняти з російським народом і що в цьому — найбільше щастя України; лати Мазе-вський, лати Шен-ченка публічно і лати його у вузькому товаристві; лати — не надто часто — царів публічно і хвалити їхню державничу мудрість" серед своїх людей, і т. д.

Такого роду люди, на на спілку з російцями, володіють Україною, і вони добре знають, за те, щоб там "комунізм" був донай усе. Та чи вони є правдивим обличчям України? На жаль, багато людей на Заході все ще думає, що так. І тут знову заходить небезпечна, що політичні і соціальні процеси в СРСР можуть бути представлені у цілковитому викривленому світлі. Там часом деякі основні рішення Москви неможливо зрозуміти, не зрозумівши проблеми російського імперіалізму і проблеми національностей.

Росія не їде у напрямі комунізму, індивідуальної свободи і вільного вибору для всіх. Вона не їде також у напрямі "федеративної комуністичної держави". Вона прагне стати величезним і для всіх інших держав небезпечним колом з тією ж остаточною назвою — Росія.

Але, з другого боку, нації не творять прогрім десяти років, і вони так скоро не загинуть. Росіяні знають про це краще, як хтось інший. Цей факт беруть вони під увагу. На це треба дивитися і нам.

Наприклад, можливість збільшення індивідуальної свободи в "лояльній" Польщі — це зовсім інша річ, як можливість збільшення свободи в СРСР. Воюючи попереміш в цьому напрямі в СРСР закінчувався б тільки вислід проти пануючої філософії, але також назвалося патріотичнім віршам, захиляючою літературою, українізацією, а там і виконанням самостійності і навіть фізичними виступами проти окупантів.

Кожна економічна чи адміністративна децентралізація криє в собі загрозу скріплення національного єдності. І тому рішення в цьому напрямі не робиться виключно на основі економічних міркувань чи адміністративної доцільності.

Нам треба добре пам'ятати, що всі ті рішення робляться в ім'я комунізму, і те не українського, білоруського чи литовського комунізму, а комунізму російського. Деякі поступки, що їх здавалося тепер і що можуть бути збільшенням у майбутньому, треба заховувати до звичайних тактичних ходів.

Досвід і історична традиція російської імперії виплощували, яку можливість основної зміни в національній політиці російських комуністів.

Усі знають, що Україною володіє партія. Найвищі пости в партії обсяджені Москвою. Традиційно на тих постах сидять переважно російці, дуже рідко українські яничари, часом гірші за російці.

Принустимо, що якийсь молодий українець має амбіцію і здібності дістатися на дійсно важливу посаду в тій чи іншій ділянці, що не обсядають російцями. Що він мусить робити? Він мусить докласти, що є без найменшого сумніву "лояльним" українцем. Головні докази цієї лояльності: говорити вдома по-російськи; вислати дітей до російської школи; заявляти публічно: "ми — українці", а в інтимному гуртку іноді сказати "ми, українці"; час від часу висловлювати думку, що велика кількість різних мов тільки сприяє ріст СРСР, на громадських зборах чис-

тис обороняти тезу про незмінність принципів царської і союзу — російської кордонної політики, то не мав би в цьому великих труднощів. Справа, чи могли б російські пропагандисти навести хоч один випадок, коли Росія з власної волі принесла жертву в ім'я комуністичного Інтернаціоналізму. Чому, наприклад, Росія не за яку ціну не хоче віддати принаймні половину дуже рідко заселених просторів Азії китайцям? Чому б цього не зробила? Таж обидві ці країни комуністичні. Чому ж не поділитися по-комуністичному хлібом і сіллю з "братями", що просто думатися на своїх просторах?

Пропустимо, що Китай зробив з Росії свого сателіта і почав застосовувати теперішню національну політику Москви до самих же росіян. Яка була б реакція на це політичних емігрантів Брежнєва, Косігина, Підгирного, Шеленца, Суслова та інших?

В Совєтському Союзі є два принципи, яких "дефакто" трималися в минулому і трималися тепер комуністи. "Росія понад усе" для росіян і "комунізм понад усе" для всіх інших національностей. Чому російські комуністи не дозволяють, щоб Україна, Вілорусь, Литва чи Естонія мали своє військо, свої міліції царів, іншими словами, в ім'я комунізму цілого СРСР створилися б Росія з однією мовою, однією культурою, однією урлою. Внаслідок цього назва СРСР зберегла б свою актуальність, а яка була б нова назва цієї країни, мабуть, не важко здогадатися.

Усі знають, що Україною володіє партія. Найвищі пости в партії обсяджені Москвою. Традиційно на тих постах сидять переважно російці, дуже рідко українські яничари, часом гірші за російці.

Принустимо, що якийсь молодий українець має амбіцію і здібності дістатися на дійсно важливу посаду в тій чи іншій ділянці, що не обсядають російцями. Що він мусить робити? Він мусить докласти, що є без найменшого сумніву "лояльним" українцем. Головні докази цієї лояльності: говорити вдома по-російськи; вислати дітей до російської школи; заявляти публічно: "ми — українці", а в інтимному гуртку іноді сказати "ми, українці"; час від часу висловлювати думку, що велика кількість різних мов тільки сприяє ріст СРСР, на громадських зборах чис-

тис обороняти тезу про незмінність принципів царської і союзу — російської кордонної політики, то не мав би в цьому великих труднощів. Справа, чи могли б російські пропагандисти навести хоч один випадок, коли Росія з власної волі принесла жертву в ім'я комуністичного Інтернаціоналізму. Чому, наприклад, Росія не за яку ціну не хоче віддати принаймні половину дуже рідко заселених просторів Азії китайцям? Чому б цього не зробила? Таж обидві ці країни комуністичні. Чому ж не поділитися по-комуністичному хлібом і сіллю з "братями", що просто думатися на своїх просторах?

Пропустимо, що Китай зробив з Росії свого сателіта і почав застосовувати теперішню національну політику Москви до самих же росіян. Яка була б реакція на це політичних емігрантів Брежнєва, Косігина, Підгирного, Шеленца, Суслова та інших?

К. Круський

КИТАЙСЬКИЙ "МАЙН КАМПУФ"

Один із передсвіх американських журналістів, "Нейшес Бізнес" за січень п. р. у редакційній статті "Червоно Китайський завоювання світу" у скандинавській формі подає надзвичайно важливі документи, автором якого є заступник прем'єр-міністра червоного Китаю і міністер оборони Лін Пiao.

Наводимо деякі місця з названого документа, який починається цитатою з Маркса: "Сада є акцентуєрною для кожної старої імперії, навігатором". Товариш Мао Тse-тунг, — читаємо далі, — удеконалив цю тезу: "Політична сила росте з автоматичних кризисів". Він виразно каже на те, що заохочення влади збройною силою є основним завданням і вищою формою революції. Він переконаний, що марксистсько-ленінські принципи революції є добрим для Китаю, так і для всіх інших країн. Воюючи попереміш в цьому напрямі в СРСР закінчувався б тільки вислід проти пануючої філософії, але також назвалося патріотичнім віршам, захиляючою літературою, українізацією, а там і виконанням самостійності і навіть фізичними виступами проти окупантів.

Розглядаючи справу глобально, Лін Пiao вважає Західну Європу і Північну Америку "містами світу". Азія, Африка та Південна Америка — "села світу". Від часу останньої війни, — пише він, — революційні рухи були тимчасово стримані в Північній Америці та західноєвропейських країнах. Нахотіть в Азії, Африці та Південній Америці вони є живими. В теперішній світовій ситуації чисельно переважає сільське населення цих континентів, оточене населення "світових міст".

Після другої світової війни, — пише Лін Пiao, — американські імперіалісти вступили в боротьбу з німецькими, японськими та італійськими фашистами. Вони будуть свою імперію копитом повоювати цілого світу. Як непахитний вояк, плонують багатство народів, поручують їх суверенітету та вимують у них внутрішні справи. Тому всі народи, що прагнуть незалежності і миру, мусять звернутися до своїх сил проти американського імперіалізму. Якраз тепер іде головний бій між народами Азії, Африки та Південної Америки і американським імперіалізмом та його лакеями. Народи Китаю, Кореї, Лосеу, Куби та Аляски роздобули перемогу. Теперішні умовини сприяють у боротьбі народів проти американського імперіалізму, бо він, розтягнувшись по світі, ослабив свої сили, і народи легко винищували його на місцях.

Американський імперіалізм, — пише Лін Пiao, — спирається головню на ядро відповіді на заклики до жертви на український гайскул? Наша відповідь ясна й очевидна: "Люблю свою Церкву і народ, тому хочу, щоб моя жертва була мирною моєю любов'ю до нашої Церкви і народу. Хочу зложити свій меморіал радю і зі щирого серця, так, наче б від моєї жертви залежало існування нашого гайскулу."

Під цю пору переживаємо в Америці час великого добробуту. І сьогодні \$ 1,000 чи \$ 500 це відносно вже невелика сума. А коли взяти під увагу, що в аж два роки на салугу, тоді випадає тільки 5 доларів тижнево, а на один день заледає 70 центів, і меморіал за \$ 500 буде за два роки непомітно сплачено. Чи є хтось між нами, що для рятівництва нашої молоді та для збереження своїх Церкв і народу відмовився б давати денно 70 центів протягом двох літ?

Ми вже оголошували, що символічно нашої жертвенності буде велика пропан'ята таблиця, уміщена в гайскулі. На тій таблиці по всі часи будуть вписані імена фундаторів нашого гайскулу, що складили по \$ 3,000,

відповіді на заклики до жертви на український гайскул? Наша відповідь ясна й очевидна: "Люблю свою Церкву і народ, тому хочу, щоб моя жертва була мирною моєю любов'ю до нашої Церкви і народу. Хочу зложити свій меморіал радю і зі щирого серця, так, наче б від моєї жертви залежало існування нашого гайскулу."

Після другої світової війни, — пише Лін Пiao, — американські імперіалісти вступили в боротьбу з німецькими, японськими та італійськими фашистами. Вони будуть свою імперію копитом повоювати цілого світу. Як непахитний вояк, плонують багатство народів, поручують їх суверенітету та вимують у них внутрішні справи. Тому всі народи, що прагнуть незалежності і миру, мусять звернутися до своїх сил проти американського імперіалізму. Якраз тепер іде головний бій між народами Азії, Африки та Південної Америки і американським імперіалізмом та його лакеями. Народи Китаю, Кореї, Лосеу, Куби та Аляски роздобули перемогу. Теперішні умовини сприяють у боротьбі народів проти американського імперіалізму, бо він, розтягнувшись по світі, ослабив свої сили, і народи легко винищували його на місцях.

Американський імперіалізм, — пише Лін Пiao, — спирається головню на ядро відповіді на заклики до жертви на український гайскул? Наша відповідь ясна й очевидна: "Люблю свою Церкву і народ, тому хочу, щоб моя жертва була мирною моєю любов'ю до нашої Церкви і народу. Хочу зложити свій меморіал радю і зі щирого серця, так, наче б від моєї жертви залежало існування нашого гайскулу."

Під цю пору переживаємо в Америці час великого добробуту. І сьогодні \$ 1,000 чи \$ 500 це відносно вже невелика сума. А коли взяти під увагу, що в аж два роки на салугу, тоді випадає тільки 5 доларів тижнево, а на один день заледає 70 центів, і меморіал за \$ 500 буде за два роки непомітно сплачено. Чи є хтось між нами, що для рятівництва нашої молоді та для збереження своїх Церкв і народу відмовився б давати денно 70 центів протягом двох літ?

Ми вже оголошували, що символічно нашої жертвенності буде велика пропан'ята таблиця, уміщена в гайскулі. На тій таблиці по всі часи будуть вписані імена фундаторів нашого гайскулу, що складили по \$ 3,000,

відповіді на заклики до жертви на український гайскул? Наша відповідь ясна й очевидна: "Люблю свою Церкву і народ, тому хочу, щоб моя жертва була мирною моєю любов'ю до нашої Церкви і народу. Хочу зложити свій меморіал радю і зі щирого серця, так, наче б від моєї жертви залежало існування нашого гайскулу."

Після другої світової війни, — пише Лін Пiao, — американські імперіалісти вступили в боротьбу з німецькими, японськими та італійськими фашистами. Вони будуть свою імперію копитом повоювати цілого світу. Як непахитний вояк, плонують багатство народів, поручують їх суверенітету та вимують у них внутрішні справи. Тому всі народи, що прагнуть незалежності і миру, мусять звернутися до своїх сил проти американського імперіалізму. Якраз тепер іде головний бій між народами Азії, Африки та Південної Америки і американським імперіалізмом та його лакеями. Народи Китаю, Кореї, Лосеу, Куби та Аляски роздобули перемогу. Теперішні умовини сприяють у боротьбі народів проти американського імперіалізму, бо він, розтягнувшись по світі, ослабив свої сили, і народи легко винищували його на місцях.

Американський імперіалізм, — пише Лін Пiao, — спирається головню на ядро відповіді на заклики до жертви на український гайскул? Наша відповідь ясна й очевидна: "Люблю свою Церкву і народ, тому хочу, щоб моя жертва була мирною моєю любов'ю до нашої Церкви і народу. Хочу зложити свій меморіал радю і зі щирого серця, так, наче б від моєї жертви залежало існування нашого гайскулу."

К. Круський

КИТАЙСЬКИЙ "МАЙН КАМПУФ"

Один із передсвіх американських журналістів, "Нейшес Бізнес" за січень п. р. у редакційній статті "Червоно Китайський завоювання світу" у скандинавській формі подає надзвичайно важливі документи, автором якого є заступник прем'єр-міністра червоного Китаю і міністер оборони Лін Пiao.

Наводимо деякі місця з названого документа, який починається цитатою з Маркса: "Сада є акцентуєрною для кожної старої імперії, навігатором". Товариш Мао Тse-тунг, — читаємо далі, — удеконалив цю тезу: "Політична сила росте з автоматичних кризисів". Він виразно каже на те, що заохочення влади збройною силою є основним завданням і вищою формою революції. Він переконаний, що марксистсько-ленінські принципи

ПІД ЗНАКОМ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ”

Вечерниці „Червоної Калини”, 30. січня 1965 р.

Зліва: п-ні Христя Навроцька (Організатори презентації дебютанток: інж. Іван Вінтоняк і Христя Навроцька), п. Юрій Лопатинський і Володимир Гриньох — аранжери танків). При мікрофоні — Голова Головної Управи ОБВУА д-р Володимир Галан — вітас дебютанток.

ДЕБЮТАНТКИ 1966

За щорічним традиційним звичаєм, перещепленим на ньюйоркський ґрунт зі Львова, в цьому році знову відбудуться Вечерниці „Червоної Калини” і знову будуть на них представлені українській громаді Дебютантки, себто молоді панночки, які вперше у своєму житті беруть участь у великій публічній забаві. Однаково Вечерниці „Червоної Калини”, як і введені ними вперше в українському карнавалі звичай дебютанток втішуються щороку великим успіхом.

Щогорічними організаторами Дебютанток є знову пані Христя Навроцька та інж. Іван Вінтоняк. Привітас їх Голова Головної Управи Об'єднання б. воєнів українців в Америці, д-р Володимир Галан. Аранжерами танків будуть знову Юрій Лопатинський і Володимир Гриньох — перший із них колишній старшина УПА, другий — Української Дивізії УНА. Гратиме знову оркестра „АМОР” і співатиме Ігор Раковський.

Розуміючи, що треба щораз поліпшувати наші ВЕЧЕРНИЦІ — Організаційний Комітет, старастя йти назустріч вимогам Панів і Панів, відвідувачів цієї культурної імпрези. Тому, коли виявилось, що зала й бічні приміщення Українського Народного Дому в Нью-Йорку замалі для нашої великої громади — перенесено ВЕЧЕРНИЦІ до іншої зали. Коли ж наші Дорогі Гості були невдоволені різними тамошніми подробицями — Комітет переніс цього року ВЕЧЕРНИЦІ до однієї з найкращих, найбільш репрезентативних, найбільш елегантних залей у самому центрі Мангеттену — до БАЛЕВОЇ ЗАЛИ ГОТЕЛЮ АСТОР НА БРОДВЕЙ. У тій самій залі відбуваються щороку Міжнародні Бали Дебютанток. У цій залі будуть цього року дебютувати й українські панночки на українських репрезентативних ВЕЧЕРНИЦЯХ. Ще треба згадати, що ця зала не чужа українцям: її чудова стеля розмальована нашим артистом Александром Климком.

Гайл Безоровайна
Елмгорт, Н. Й.Марта Ганкевич
Нью Йорк, Н. Й.Ірена Ганущак
Спрінгфілд, Масс.Таня Олена Грисяй
Перт Амбой, Н. Дж.Леся Грисяк
Бронкс, Н. Й.Зірка Дідух
Юніон, Н. Дж.Христя Добчанська
Нью Гейвен, Конн.Марія Зальц
Нью Йорк, Н. Й.Ліда Кучинська
Нью Йорк, Н. Й.Марта Кривичка
Нью Гейвен, Конн.Віра Ламнік
Гантер, Н. Й.Марійка Лапчак
Пассайк, Н. Дж.Надія Луківська
Алентаун, Па.Дана Маліоза
Джерал Сіті, Н. Дж.Ольга Марущак
Кліфтон, Н. Дж.Христя Овад
Ньюарк, Н. Дж.Орися Палох
Вудгейвен, Н. Й.Марія Пасична
Асторія, Н. Й.Христя Шинковська
Елізабет, Н. Дж.Христя Пригада
Картерет, Н. Дж.Лілія Пришляк
Нью Йорк, Н. Й.Каролін Анн Робертс
Форест Гіллс, Н. Й.Олія Салімаха
Рочестер, Н. Й.Ірена Стігницька
Нью Йорк, Н. Й.Світлана Тарасенко
Нью Йорк, Н. Й.Таня Федіняк
Джемейка, Н. Й.Оксана Хомут
Мідл Вільдс, Н. Й.Христя Чорна
Форт Лі, Н. Дж.

ТРАДИЦІЙНІ ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ”

в суботу, 29-го січня 1966 року

у великій балейній залі ГОТЕЛЮ АСТОР — Broadway & 44th Street, New York, N. Y.

Презентація Дебютанток

Організація презентації дебютанток: ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА, інж. ІВАН ВІНТОНЯК

Аранжери: ЮРІЙ ЛОПАТИНСЬКИЙ, ВОЛОДИМИР ГРИНЬОХ

Оркестра „АМОР” з участю І. РАКОВСЬКОГО — Обов'язковий одяг ВЕЧЕРНІЙ КОКТЕЙЛ від 7-8 ВЕЧ. © БЕНКЕТ год. 8-ма ВЕЧ. © ПОЧАТОК ЗАБАВИ В ГОД. 10-й ВЕЧОРА

Квитки можна набути: АРКА, 48 Іст 7-ма вул. — GR 3-3550 — ЕКО, 145 — 2nd Ave. — AL 4-0883

Зарезервовані столи просимо викупити найдальше до 27-го СІЧНЯ н. р.

Готель „АСТОР”, Нью Йорк, Н. Й.

Рочестер, Н. Н.

ПЛАТУНСТВО ВЕЛИКОМУ МИТРОПОЛИТОВИ

19-й Курінь юнаків ім. Митрополита Андрея Шептицького і 12-й Курінь юначок ім. Ганни Барвінок алаштували 12-го грудня 1965 святощасний вечір у честь великого Митрополита з нагоди 100-ліття його народження.

Підготуваними піснями та танцями пластуни та пластунки Рочестера під керівництвом п. сен. Івана Крамарчука. В програмі також були: Відкриття — п. Ю. Якович Лозинський, курінь. Промова — п. Ю. Якович Лозинський. Три хоріві групи юнаків, які співали на два голоси: Власівський, всім. Повий вітре, Небесна Нене. Шуберт Ф. — Імпромпту оп. 90 ч. 4. — фортепіанно сольо п. Ю. Олександрів Вілика, спосібного учня музичної школи ім. Ісмаїла. „Великому Митрополиту“ — декламация п. Ю. Галина Матковська. Бортнянський Д. — „Херувим“ й Ю. Массенет „Еле-

Бронкс, Н. Н.

АНДРІВСЬКИЙ ВЕЧІР У 82-МУ ВІДДІЛІ СУА

Доцінюючи значення і завдання Катедри Українознавства, 82-й Відділ Союзу Українок Америки рішив призначити до її повстання своєю жертвою. Щоб здобути фонд на ту ціль, Відділ постановив алаштувати Андрієвський Вечір. Хоч на підготовку імпрези було мало часу, то, дякуючи жертвенності праці імпрезових референток п. К. Коляковської і Д. Гентши, Вечір випав надзвичайно гарно.

Андрієвський Вечір відбувся 5-го грудня 1965 року о годині 5-й по полудні, в парадній залі церкви св. Покрова ПДМ. На Вечір були прийняті: о. Сетер Голік, ЧСВВ, парох церкви, п. І. Оксунію Раді СУА, з головою тої ж Ради панено Н. Чапленко, членкині кількох юнорських Відділів.

ІНСТРУКЦІЯ ЗУБИ
Вам гойдаються, сплядуть або сплядуть?
FASTEETH, у до сконалений порохом, якщо поспитати ним горішки чи дошки плитки, додержатиметься на місці інструкція зуби. Не сплядуть, не зсуваються і не гойдаються. Порошок не є м'якшачем, ліпким, примісний в емазі. FASTEETH це алкалічний (не оскислюючий), не загарбав. Усуває злізаву дентину. Оперуйте FASTEETH п'єсоди в кожній афені.

КНИЖКИ
КНИЖКИ ДЛЯ ВСІХ
В. Королько: Повість та оповідання \$2.20; Бор. Гринченко: Соціальний промисл (повість) \$2.35; Ол. Олесь: Поезія... \$2.85; С. Скірменко: Свято-слав (істор. роман) \$3.00; П. Митрополіт: Поезія (роман) \$3.00; Ів. Мейнло: Грім за зорею (поезія) \$0.85; В. Чапленко: Уводження \$1.00. Замовлення та гроші висилати на адресу СУА, „ВОЛОСОЖАР“.
I. Manly, P. O. Box 472
Vineland, N.J. USA

Українсько-Історичне Товариство

I. Членство:

Під сучасну пору УІТ нараховує 104 члени.
Т-во об'єднує істориків, дослідників доповідних історичних наук і активних прихильників української історичної науки.

Кожний кандидат до УІТ має надіслати свій життєпис і, якщо можливо, бібліографію своїх праць. Остаточне затвердження кандидатури належить Президію УІТ.

II. Управа:

До Управи УІТ координують д-р О. Вітківський з Мюнхена, який рівночасно є представником „Українського Історика“ на Європу.

III. Нова клітка УІТ:

24-го жовтня 1965-го року створено першу клітку УІТ в Європі. Вибрано слідуючу Управу: проф. д-р Навалія Полонська-Василенко — голова, проф. д-р Ігор Каменецький — заступник голови, д-р Олександр Вітківський — секретар.

IV. Утворення Статуту Комісії:

Президія поклікала до життя Статуту Комісії УІТ в складі: д-р Л. Виняра, д-р О. Домбровський, д-р П. Ісай, д-р І. Каміньський, д-р В. Ю. Кисілевський. У короткому часі буде виготовлений і розісланий членству проект статуту УІТ.

V. Членська вплата:

Річна вплата для членів в США і Канаді виносить \$10, для членів з Європи і інших частин світу — \$6. Річна вплата включає також переплату „Українського Історика“. Просимо усіх членів надіслати свої вкладки на 1966-й рік. Тих хто має свої дані на 1966 рік.

Всі заваги відносно діяльності УІТ, ділове листування і матеріали до У. І. просимо надіслати на нову адресу Секретаріату УІТ: „The Ukrainian Historian“, P.O. Box 261, Bowling Green, Ohio 43402.

3 новим 1966 роком — періодична бібліотека нашим дітям — ОПДЛ

У сукупності справ нашого українського життя у вітчизноному світі проблема нашої дитячої книжки не тільки не втрачає, а наважніє, набігає широким гострішим актуальності і значення, як основно важливий наш релігійно-національний виховний засіб.

На жаль, справа книжкових видань для наших дітей все ще і дуже поважно недомагає. Щоб так добути в цій ділянці нашої літератури й виховання позитивної зміни, Об'єднання Працівників Дитячої Літератури вирішило базувати тепер книжкові видання для дітей на випадковий попит, а на базі передплат дитячої бібліотеки під назвою: „Нашим дітям — ОПДЛ“, на передусім така база може стати запорукою розв'язку нашої дитячої літератури і її видань у вітчизноному світі.

І так у плані періодичних випусків дитячої бібліотеки — поки що як двомісячний за випуском липня-серпня — вийшла вже перша книжечка „Казка — загадка смішна про ведмедя-ласуна“ пер. Р. Завадовича з членів наших повних дотепу і експресії ілюстраціями В. Вербицького. Друк у двох кольорах. Дальші випуски вже приготувані — це твори наших сучасних письменників — ків, членів ОПДЛ, а теж твори для дітей давніших письменників. Ілюстрації наших сучасних і давніх мистців — графіків.

Передплата бібліотеки нашим дітям на 1966 р. виносить в США і Канаді 6 дол., в інших країнах рівноартість. Хто пришле передплату в січні — лютому, дістає книжковий додаток. Адреса для листів, вплата і ін. така:

Nashym Dittam — OPDL, c/o St. Mary's Credit Union, 278 Bathurst Street, Toronto 2B, Ont., Canada.

Проголошуючи передплату дитячої бібліотеки, надісмося, що передусім — фактично матерія, парохії, рідні школи молодітні організації, а й усі ці товариства й установи та загал громадянства своїм масовим передплатам й пожертвами зможуть розвинути видавничу працю для наших дітей і в таких розмірах, які дитячі наша національно-виховна рация і вже до краю пекуча коначність.

Рідним дітям рідне слово в рідній книжці! Хай цей клеч стане нашим великим клечем в 1966 році! Хай стане він дієвистію!

Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова

На Союзівці тепер також у зимовому сезоні кожної неділі о. Любомир Гузар, відправляв Святі Літургії о год. 11-й перед полуднем. Після Служби Божої — недільна школа для дітей.

Добре читати для дітей і молоді

СОІНА-ШТУКАРКА

РОМАНА ЗАВАДОВИЧА

Ціна — 1 долар

Замовляти: SVOBODA, 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Крайовий З'їзд Братств Дивізійників Канади

25 грудня 1965 року відбувся в Торонті, в залі „Мей-фер Ін“ при вул. „Кінгсвей“, 9-й Делегатський Крайовий З'їзд Братств колишніх Воїнів 1-шої Української Дивізії Української Національної Армії.

Нарадами З'їзду проводила президія в складі В. Верига — президент, В. Душанівський та М. Мельник — секретарі. До початку з'їзду були запрошені полі. П. Силенько — почесний голова Братства в Канаді, д-р М. Малецький — голова Головної Управи Братства та сот. Б. Панчук — голова СУКВ.

Присутні делегати вислухали звіти керівних органів Братства на Канаду та після дискусії ухвалили абсолютну уступачу Крайовий З'їзд. Обрано нові керівні органи Братства Канади на слідуючий два роки. Крайова Управа: полк. П. Силенько — почесний голова, В. Гузар — голова, сот. В. Голови, дальші заступники голови, дальші заступники голови Крайової Управи — кожконачені голови Управ Станиць Братства у Вінніпегу, Едмонтоні та Монреалі. Д. Душанівський — секретар, О. Войтів — фінансовий референт, В. Кальба — допоміжний референт, А. Коморовський — референт молоді, В. Верига — пресовий референт, Г. Савків, Б. Пришляк, сот. С. Гулак, сот. М. Бригдір, М. Вігус — вільні члени.

Крім того планується серію „Історичні монографії“, призначену для широких історичних студій.

VII. Меценатство „Українського Історика“:

Веручи до уваги розбудову У. І. просимо наших членів придбувати нових меценатів журналу. Меценатом може стати кожна особа, яка зложити щорічний дотек не менше \$10 або установка не менше \$20. Вш. меценатів 1965 року просимо надіслати свої дані на 1966 рік.

Всі заваги відносно діяльності УІТ, ділове листування і матеріали до У. І. просимо надіслати на нову адресу Секретаріату УІТ: „The Ukrainian Historian“, P.O. Box 261, Bowling Green, Ohio 43402.

Велика хрестоматія-книжка дитячої літератури для дітей дошкільного віку — з вступною статтею — порядником для матерія і виховання, запланована ще на з'їздах ОПДЛ в Німеччині, ступає на шлях реалізації завдяки пожертвам та гуртовим замовленням товариств, установ і т. под. Стверджуємо, що справа видання хрестоматії зустрінає пораз більше зрозуміння і підтримку, без чого здійснити це високо коштовне ілюстроване видання було доє для ОПДЛ, як нефінансової установи, неможливе. Пожертви на видання хрестоматії і гуртові та поодинокі замовлення прийматиме ОПДЛ з подякою і проголошуватиме в пресі. Ціна хрестоматії для дошк. віку — в двох частинах — \$10, при великій кількості замовлень ціна може бути знижена. Зверги мала б по'явитися хрестоматія дитячої літератури для дітей шкільного віку.

Бібліотека — Архів дитячої літератури. — Як у минулому затратилося таке видання для дітей, як львівський Буквар Федорівича з 1574-го року, а тільки недавно знайдено єдиний його примірник, так, на жаль, затримуються теж і недавні наші видання для дітей. Щоб рятувати їх боляй ще тепер ОПДЛ створило окремі архів нашої дитячої літератури і просить оцим надіслати до

Речення конкурсу на повість дітям:

Управа ОПДЛ одержує запити про речення і умови проголошеного конкурсу на повість дітям шкільного віку молодшого, середнього чи старшого до 18-го р. життя, включно. Подасмо адруге: речення надіслані творів до 31-го грудня 1966 року. Твори мають бути з національно виховною сутністю. Сума нагород, уфундованих П. Григором Яремчуком — \$1000 з тим, що найвища нагорода може бути 800, а найнижча 200 доларів. Право першодруку нагороджених і відзначених творів має ОПДЛ за відповідно з даним автором умовою. Об'єм повістей — довільний.

Збірник ОПДЛ — „Мі і наші діти — дитяча література, мистецтво, виховання“, — дякуючи пожертвам громадянства, дієвних членів і членів прихильників та передплатам друкується в збільшеному об'ємі та з численними ілюстраціями. Вказ пожеври буде поданий окремо. Ціна збірника в передплаті — \$3.50.

Велика хрестоматія-книжка дитячої літератури для дітей дошкільного віку — з вступною статтею — порядником для матерія і виховання, запланована ще на з'їздах ОПДЛ в Німеччині, ступає на шлях реалізації завдяки пожертвам та гуртовим замовленням товариств, установ і т. под. Стверджуємо, що справа видання хрестоматії зустрінає пораз більше зрозуміння і підтримку, без чого здійснити це високо коштовне ілюстроване видання було доє для ОПДЛ, як нефінансової установи, неможливе. Пожертви на видання хрестоматії і гуртові та поодинокі замовлення прийматиме ОПДЛ з подякою і проголошуватиме в пресі. Ціна хрестоматії для дошк. віку — в двох частинах — \$10, при великій кількості замовлень ціна може бути знижена. Зверги мала б по'явитися хрестоматія дитячої літератури для дітей шкільного віку.

Бібліотека — Архів дитячої літератури. — Як у минулому затратилося таке видання для дітей, як львівський Буквар Федорівича з 1574-го року, а тільки недавно знайдено єдиний його примірник, так, на жаль, затримуються теж і недавні наші видання для дітей. Щоб рятувати їх боляй ще тепер ОПДЛ створило окремі архів нашої дитячої літератури і просить оцим надіслати до

Речення конкурсу на повість дітям:

Управа ОПДЛ одержує запити про речення і умови проголошеного конкурсу на повість дітям шкільного віку молодшого, середнього чи старшого до 18-го р. життя, включно. Подасмо адруге: речення надіслані творів до 31-го грудня 1966 року. Твори мають бути з національно виховною сутністю. Сума нагород, уфундованих П. Григором Яремчуком — \$1000 з тим, що найвища нагорода може бути 800, а найнижча 200 доларів. Право першодруку нагороджених і відзначених творів має ОПДЛ за відповідно з даним автором умовою. Об'єм повістей — довільний.

Збірник ОПДЛ — „Мі і наші діти — дитяча література, мистецтво, виховання“, — дякуючи пожертвам громадянства, дієвних членів і членів прихильників та передплатам друкується в збільшеному об'ємі та з численними ілюстраціями. Вказ пожеври буде поданий окремо. Ціна збірника в передплаті — \$3.50.

Велика хрестоматія-книжка дитячої літератури для дітей дошкільного віку — з вступною статтею — порядником для матерія і виховання, запланована ще на з'їздах ОПДЛ в Німеччині, ступає на шлях реалізації завдяки пожертвам та гуртовим замовленням товариств, установ і т. под. Стверджуємо, що справа видання хрестоматії зустрінає пораз більше зрозуміння і підтримку, без чого здійснити це високо коштовне ілюстроване видання було доє для ОПДЛ, як нефінансової установи, неможливе. Пожертви на видання хрестоматії і гуртові та поодинокі замовлення прийматиме ОПДЛ з подякою і проголошуватиме в пресі. Ціна хрестоматії для дошк. віку — в двох частинах — \$10, при великій кількості замовлень ціна може бути знижена. Зверги мала б по'явитися хрестоматія дитячої літератури для дітей шкільного віку.

Бібліотека — Архів дитячої літератури. — Як у минулому затратилося таке видання для дітей, як львівський Буквар Федорівича з 1574-го року, а тільки недавно знайдено єдиний його примірник, так, на жаль, затримуються теж і недавні наші видання для дітей. Щоб рятувати їх боляй ще тепер ОПДЛ створило окремі архів нашої дитячої літератури і просить оцим надіслати до

Речення конкурсу на повість дітям:

Управа ОПДЛ одержує запити про речення і умови проголошеного конкурсу на повість дітям шкільного віку молодшого, середнього чи старшого до 18-го р. життя, включно. Подасмо адруге: речення надіслані творів до 31-го грудня 1966 року. Твори мають бути з національно виховною сутністю. Сума нагород, уфундованих П. Григором Яремчуком — \$1000 з тим, що найвища нагорода може бути 800, а найнижча 200 доларів. Право першодруку нагороджених і відзначених творів має ОПДЛ за відповідно з даним автором умовою. Об'єм повістей — довільний.

Збірник ОПДЛ — „Мі і наші діти — дитяча література, мистецтво, виховання“, — дякуючи пожертвам громадянства, дієвних членів і членів прихильників та передплатам друкується в збільшеному об'ємі та з численними ілюстраціями. Вказ пожеври буде поданий окремо. Ціна збірника в передплаті — \$3.50.

Велика хрестоматія-книжка дитячої літератури для дітей дошкільного віку — з вступною статтею — порядником для матерія і виховання, запланована ще на з'їздах ОПДЛ в Німеччині, ступає на шлях реалізації завдяки пожертвам та гуртовим замовленням товариств, установ і т. под. Стверджуємо, що справа видання хрестоматії зустрінає пораз більше зрозуміння і підтримку, без чого здійснити це високо коштовне ілюстроване видання було доє для ОПДЛ, як нефінансової установи, неможливе. Пожертви на видання хрестоматії і гуртові та поодинокі замовлення прийматиме ОПДЛ з подякою і проголошуватиме в пресі. Ціна хрестоматії для дошк. віку — в двох частинах — \$10, при великій кількості замовлень ціна може бути знижена. Зверги мала б по'явитися хрестоматія дитячої літератури для дітей шкільного віку.

Бібліотека — Архів дитячої літератури. — Як у минулому затратилося таке видання для дітей, як львівський Буквар Федорівича з 1574-го року, а тільки недавно знайдено єдиний його примірник, так, на жаль, затримуються теж і недавні наші видання для дітей. Щоб рятувати їх боляй ще тепер ОПДЛ створило окремі архів нашої дитячої літератури і просить оцим надіслати до

Речення конкурсу на повість дітям:

Управа ОПДЛ одержує запити про речення і умови проголошеного конкурсу на повість дітям шкільного віку молодшого, середнього чи старшого до 18-го р. життя, включно. Подасмо адруге: речення надіслані творів до 31-го грудня 1966 року. Твори мають бути з національно виховною сутністю. Сума нагород, уфундованих П. Григором Яремчуком — \$1000 з тим, що найвища нагорода може бути 800, а найнижча 200 доларів. Право першодруку нагороджених і відзначених творів має ОПДЛ за відповідно з даним автором умовою. Об'єм повістей — довільний.

Збірник ОПДЛ — „Мі і наші діти — дитяча література, мистецтво, виховання“, — дякуючи пожертвам громадянства, дієвних членів і членів прихильників та передплатам друкується в збільшеному об'ємі та з численними ілюстраціями. Вказ пожеври буде поданий окремо. Ціна збірника в передплаті — \$3.50.

Велика хрестоматія-книжка дитячої літератури для дітей дошкільного віку — з вступною статтею — порядником для матерія і виховання, запланована ще на з'їздах ОПДЛ в Німеччині, ступає на шлях реалізації завдяки пожертвам та гуртовим замовленням товариств, установ і т. под. Стверджуємо, що справа видання хрестоматії зустрінає пораз більше зрозуміння і підтримку, без чого здійснити це високо коштовне ілюстроване видання було доє для ОПДЛ, як нефінансової установи, неможливе. Пожертви на видання хрестоматії і гуртові та поодинокі замовлення прийматиме ОПДЛ з подякою і проголошуватиме в пресі. Ціна хрестоматії для дошк. віку — в двох частинах — \$10, при великій кількості замовлень ціна може бути знижена. Зверги мала б по'явитися хрестоматія дитячої літератури для дітей шкільного віку.

Бібліотека — Архів дитячої літератури. — Як у минулому затратилося таке видання для дітей, як львівський Буквар Федорівича з 1574-го року, а тільки недавно знайдено єдиний його примірник, так, на жаль, затримуються теж і недавні наші видання для дітей. Щоб рятувати їх боляй ще тепер ОПДЛ створило окремі архів нашої дитячої літератури і просить оцим надіслати до

Речення конкурсу на повість дітям:

Управа ОПДЛ одержує запити про речення і умови проголошеного конкурсу на повість дітям шкільного віку молодшого, середнього чи старшого до 18-го р. життя, включно. Подасмо адруге: речення надіслані творів до 31-го грудня 1966 року. Твори мають бути з національно виховною сутністю. Сума нагород, уфундованих П. Григором Яремчуком — \$1000 з тим, що найвища нагорода може бути 800, а найнижча 200 доларів. Право першодруку нагороджених і відзначених творів має ОПДЛ за відповідно з даним автором умовою. Об'єм повістей — довільний.

Збірник ОПДЛ — „Мі і наші діти — дитяча література, мистецтво, виховання“, — дякуючи пожертвам громадянства, дієвних членів і членів прихильників та передплатам друкується в збільшеному об'ємі та з численними ілюстраціями. Вказ пожеври буде поданий окремо. Ціна збірника в передплаті — \$3.50.

Велика хрестоматія-книжка дитячої літератури для дітей дошкільного віку — з вступною статтею — порядником для матерія і виховання, запланована ще на з'їздах ОПДЛ в Німеччині, ступає на шлях реалізації завдяки пожертвам та гуртовим замовленням товариств, установ і т. под. Стверджуємо, що справа видання хрестоматії зустрінає пораз більше зрозуміння і підтримку, без чого здійснити це високо коштовне ілюстроване видання було доє для ОПДЛ, як нефінансової установи, неможливе. Пожертви на видання хрестоматії і гуртові та поодинокі замовлення прийматиме ОПДЛ з подякою і проголошуватиме в пресі. Ціна хрестоматії для дошк. віку — в двох частинах — \$10, при великій кількості замовлень ціна може бути знижена. Зверги мала б по'явитися хрестоматія дитячої літератури для дітей шкільного віку.

Бібліотека — Архів дитячої літератури. — Як у минулому затратилося таке видання для дітей, як львівський Буквар Федорівича з 1574-го року, а тільки недавно знайдено єдиний його примірник, так, на жаль, затримуються теж і недавні наші видання для дітей. Щоб рятувати їх боляй ще тепер ОПДЛ створило окремі архів нашої дитячої літератури і просить оцим надіслати до

Речення конкурсу на повість дітям:

Управа ОПДЛ одержує запити про речення і умови проголошеного конкурсу на повість дітям шкільного віку молодшого, середнього чи старшого до 18-го р. життя, включно. Подасмо адруге: речення надіслані творів до 31-го грудня 1966 року. Твори мають бути з національно виховною сутністю. Сума нагород, уфундованих П. Григором Яремчуком — \$1000 з тим, що найвища нагорода може бути 800, а найнижча 200 доларів. Право першодруку нагороджених і відзначених творів має ОПДЛ за відповідно з даним автором умовою. Об'єм повістей — довільний.

Збірник ОПДЛ — „Мі і наші діти — дитяча література, мистецтво, виховання“, — дякуючи пожертвам громадянства, дієвних членів і членів прихильників та передплатам друкується в збільшеному об'ємі та з численними ілюстраціями. Вказ пожеври буде поданий окремо. Ціна збірника в передплаті — \$3.50.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

На цьому місці друкуємо імена тих ВІП. Громадян, що надіслали свою добровільну дотакту до передплати та своєю жертвою на фонд „Свободи“ та її видання: англономого „Українського Історика“ і дитячого журналу „Веселка“, і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 12.

Д-р О. Котик-Стешанович, Вашингтон	\$9.20	К. Бокосець, Гарфілд	1.00
Д-р Р. Смік, Кол Сіті	8.00	Е. Власів, Маймі	1.00
П. Климко, Геті	6.00	І. Іванович, Нью Йорк	1.00
М. Миколайко, Флінт	6.00	С. Савицький, Елізабет	1.00
О. Зайчак, Шикаго	4.00	І. Голуба, Сент Пієр	1.00
В. Пакуляк, Мінеаполіс	4.00	І. Гончарів, Портленд	1.00
П. Булак, Гувелст	3.00	І. Гелі, Ансонія	1.00
Д-р В. Галич, Сувітор	3.00	І. Даниш, Шикаго	1.00
М. Кельма, Дітройт	3.00	І. Діауа, Ітака	1.00
С. Гулак, Бріск	3.00	І. Іванов, Діксері Сіті	1.00
Г. Голембівський, Асторія	3.00	І. С. Слон, Шикаго	1.00
А. Гораль, Філі	3.00	І. Каргаченко, Квінтенд	1.00
П. Кондратюк, Дітройт	3.00	М. Кардінський, Дітройт	1.00
П. Коржівський, Піттсфілд	3.00	Д. Келіш, Шикаго	1.00
М. Кузь, Рочестер	3.00	А. Корік, Гемпсир	1.00
Р. Душанівський, Шикаго	3.00	М. Кучер, Нью Йорк	1.00
І. Паладій, Асторія	3.00	І. Ладичка, Кліфтон	1.00
С. Пилип'як, Геттерсон	3.00	І. Лисий, Нью Йорк	1.00
А. Романюк, Оттава	3.00	В. Лех, Гардфорд	1.00
М. Стурік, Сиракуз	3.00	І. Лакута, Сейре	1.00
С. Хомак, Болтон, Лендінг	3.00	С. Ломачинський, Слівер Спрінг	1.00
Н. Адамківчак, Ірвінгтон	2.00	А. Мартинюк, Шикаго	1.00
М. Басараб, А. Альбертсон	2.00	П. Марушак, Шикаго	1.00
М. Білас, Шикаго	2.00	І. Марінічівський, Нью Йорк	

Праця
HELP WANTED MALE
ІНСПЕКТОР
З досвідом при Screw Machine Parts Stamping Molded Articles, 1st PC, Insp. & Tour Insp. Добра платня, постійна праця, приємні умови.
Tel.: HY 7-7600, Ext. 276

HELP WANTED MALE
Solderers on Christmas Lights. Experienced only. Also Gilbert Machine Operator. Good pay. Steady. Good working condition.
Tel.: UL 7-6954

МАШИНОВА
ФАБРИЧНА ПОМІЧ
Перше місце на 2-гу шифту. Також 1-ша шифту. Всі бенефіти. Дуже безпечна. Прому. телефон. (201) 687-8258

МАШИНИСТ
1-ШОКЛАСНИЙ
HORIZONTAL BORING MILLS
PLANERS, RADIO DRILLS
Мусить вміти "set-up", призначена праця в Блю Принту. Добра платня, постійна праця.

MOREY MACHINERY
4-57 — 26th Avenue
Astoria, L.I. 212 274-7373

ПОТРІБНО
PURITAN OPERATORS
Голоситесь обидво
BLON LEATHER CRAFT
802 5th St. Union City, N.J.

Diemakers
and
Machinists
First class men only. Top wages. Other benefits. Time and one half after 40 hours.
Northline Tool & Machine Co.
85 NORTHLINE RD.
755-5291 Toronto, Ont.

TRANSISTOR RADIO
REPAIRMEN
Experienced Bench Men for Walkie-Talkies, Tape Recorders. Permanent. Top pay for top men. Apply in person.
88-04 — 102nd Street
Richmond Hill, Queens

MACHINISTS
1st & 2nd Class
Milling Machine Operators
Hydrotel Operators
Hand Finishers & Grinders
Inspectors - Mechanical
Steady Work & Overtime
Day & Night shifts
LIBERAL COMPANY BENEFITS
Blue Cross, Major Medical, Life Insurance & Long Term Disability
Call Mr. John, RA 8-4090

ZARKIN
Machine Co.
80-10 10th St., L.I. CITY
Convenient to subway & to buses
An equal opportunity employer

ЛЮДИ НА ШЛЯХАХ
НАГОДА ЗРОБИТИ
КАР'ЕРУ
Промисла, що розростається, — виснаж промислових уніформ, одна з керівних службових організацій на Сході Америки. Досвід бажаний, але не обов'язковий. — всі службові користі. Мусить вміти говорити в писанні по-англійськи.
Mr. Johnson, 1471 Wilkins Ave.
Bronx, near Boston Rd.
KI 2-8400

Праця
HELP WANTED MALE
MACHINE SHOP
TRAINEES
BOME MECHANICAL ARTITUDE NECESSARY SEE OUR LARGER AD OVER MACHINE SHOP Tarkin Machine Co. 80-10 10th St., L.I. CITY
Convenient to subway & buses
An equal opportunity employer

TOOL & DIE MAKER
Experienced on pliers. Steady Good pay, many benefits. Apply in person.
BOKER MFG. CO
200 Burnett Avenue
Maplewood, N.J.

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
2 міль будинки 6л. Е. 10th St. 1 2nd Ave. NYC. 1 пів на вугіллі на паропере об'єкту, 1 міль пів на вугіллі для об'єкту, гар. водою. Даром 3 кімн. апарта. на парт. \$40 на місяць. Не має бажаних напарників. Телефон TR 5-5932 по 1 год в тижд.

МАШИНИСТ
(Механік) 1-го класу
5 р. досв. В ікенді в веч. Перед прийняттям розмова з кандидатами. Добра заплата, гарні умови праці.
STEWART STAMPING CO.
630 Central Park Ave.
Yonkers, N.Y. 914 YO 5-0816

МЕХАНІКИ
С місце для "line mechanics". Голоситесь повинні тільки періодично. За домовленням тел.: 201 471-1400. Питати за Mr. Carl T. Viciore.
COLONY FORD
831 Main Ave. Passaic, N.J.

TURRET & ENGINE
LATHE OPERATORS
RADIAL DRILL
4 P.M. TO MIDNIGHT
• Good wages
• Liberal hospitalization
• Paid holidays & vacations
• Salary saving plan
• Congenial surroundings
Apply
JOHN ROYLE & SONS
10 Essex St., Paterson, N.J.
An equal opportunity employer

СУПЕРВАНЗЕР
Досвідчений у відділі високі. Загальною аналіз велика фірма жіночого спортивного одягу.
Tel.: 937-1120

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
Середнього рівня підприємств. Два 5-поверхові будинки досв. \$325.00 місячно. 1 модерне мешкання в бейментах. За домовленням телефонуйте.
Mr. Shor, WA 7-4110

ОПЕРАТОРИ
(МЕХАНІКИ)
Вертикальні й горизонтальні свердлильні машини. Машини токарні. 4 по пол. до пізньої. Бажаний досвід. Мусить говорити по-англійськи.
JOHN ROYLE & SONS
10 Essex St., Paterson, N.J.
Хлібодарство дає вам рівні шанси.
МАШИНИСТ
(МЕХАНІК) 1-го класу
Токарні до великого й фабричного. Самому робити set-up. Читати плани і т. д. Денна зміна 8 р. до 4:30 по пол. зміна зміна — 4:30 — 12:30 ночі.
RADIATION DYNAMICS Inc.
Westbury, New York
Ключе Miss Spano ED 4-3990

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
Досвід. До праці виконувати обов'язки в 3 домах в Менсепті. Добра платня, мусить мати рекомендації. Телефон: WI 7-6493 або SU 7-3158

Jersey City, N.J.
LINOLEUM MECHANIC
Тільки досвідчений. Платня тільки бонус.
SCHATTENS FLOOR COVERING
190 Newark Avenue
Jersey City, N.J.
Tel.: (201) 432-8354

ПРОФ. ІВАН ВІДМІЧ-БАНДУРА

(ПОСМЕРТНА ЗГАДКА)

Професор Іван Відмич-Бандура помер в Буенос-Айресі 29-го жовтня після довгої недуги та похоронений 31-го жовтня на цвинтарі Чакаріта.

Покійний народився 1901 року на Кремінуху; його батько був селянином та власником цегельні. Покійний Тарнавський гімназії, де брав участь у тайному самосвітньому гуртку, куди належала теж м. Ів. Віра Бобенко та Горішній, і де гуртувалися національно свідомі молоді, селянського та священничого походження.

У 1925 покійний харківський Сільсько-Господарський Інститут іступив ґрунтознавця. Працював спершу у ґрунтосній досвідній станції на Полтавщині, далі в Луганську. Після захвалення наукової праці став доцентом, виконуючи обов'язки професора у Гідрогеологічному, описав теж у Лісному Інституті в Харкові. Під кермою проф. Соколовського опрацював план заліснення Олешківських пісків. При тій нагоді вперше проявив хист до організації та зокрема раціоналізації наукової роботи; між іншим опрацював схему записування ґрунтів, для опрацювання ґрунтознавчих мал, яка була прийнята теж в Аргентині.

Працював у харківському Гідротехнічному Інституті (ГІДТЕП), який доручав йому розв'язку складного питання: чи можливо будувати водозбірники на крейдовому підложжі; конкрет-но, йшлося про планування т. зв. Кучетівського моря, на Донеччині. За виконання цієї праці дістав призначення. Інформації про довірену наукову кар'єру Покійного подаємо на основі оригінальних документів, які показу-вали нам його Дружина.

За часів німецької окупації став заступником голови харківського Земельного Управління, що його очолював проф. Вступів; на бажання того останнього написав широкі спогади на цю тему. Земельне Управління доладало всіх зусиль, щоб охоронити українську інтелігенцію перед голодом, який шалів тоді в Харкові; тут став у пригоді організаційний хист покійного Відмича-Бандури.

Після евакуації, Покійний переїхав з родиною до Львова, де працював у лабораторії Хліборобської Палати; там, до речі, мали ми нагоду познайомитися з ним при нагоді відвідин у д-ра Храпливого. На еміграції в Німеччині викладав в Українській Господарській Академії в Регенсбурзі. У таборах у Фюссені та Шляйсгаймі проводив інтенсивну громадську працю як культурно-освітній референт.

Його високі кваліфікації були належним чином компетентними аргентинськими чинниками. Зараз після приїзду дістав поважний фаховий пост, на якому працював до смерті, продовж 16-ох років: як ґрунтознавець величезного державного підприємства "Агва й Енергія Електрика" ("Вода й електрична енергія"). Воно постачає струм для чималої частини аргентинської території, тому будує нові гідроелектричні станції. Вибір місця на будову вигадливих студій, так, щоб вложений капітал був якнайкраще використаний, між іншим для вивчення. Заданням проф. Відмича-Бандури було провирювати, чи дійсно майбутнього водозбірника не пропускатиме води, та чи терени, які можна наводнитись, підходять для інтенсивного хліборобства. Він об'їхав усе Аргентину, опрацюючи перший атлас ґрунтів тої просторої країни.

Як справжній науковець, дуже любив свою працю, мавши його поїздки та роботи в Буенос-Айресі. Майже три роки тому перейшов важку операцію рака; хірург передбачував, що не проживе більше двох років та не очинив виживаючого організму нашого земляка. Цього йому 9 місяців по-явилися поважні симптоми недуги, тому лікар підприємства дав проф. Відмичу-Бандури відпустку, яку автоматично продовжував з місяця на місяць. Не зважаючи на виразну лікарську заборону, Покійний небагато вернувся до праці та залишив її цього двох місяців тому, коли вже не стало йому сили. Вичікував моменту, коли зможе вернутися до неї; повний оптимізму, не був свідомий свого стану аж до самої смерті. Ті останні місяці глибоко переживав, товариші праці нашого науковця, які були поінформовані про його стан здоров'я, але зберігали тайну.

Під час своїх 16-річних поїздок по всій Аргентині проф. Відмич-Бандура постійно розпитував за українцями, і відкрив чимало українців ізольованих від українського середовища; з власної ініціативи започаткував діло, яке тепер проводиться систематично українським католицьким списком Аргентини. Постійно брав участь у громадському житті, зокрема у Спілці Українських Науковців, мистців та літераторів, як довго воля діяла. Помістив чимало статей в українській екзильній пресі. На його політичний світогляд мав вирішальний вплив Вячеслав Липинський — але він не належав до ніякої партії.

Осиротів дружину (архитект по освіті) та двох синів, Ярослава (лікар) та Володимира (інженер), цим дає

Моделька

для купальних костюмів 1 на-грудника. Числа 9 до 14, — 5 стін 5 або вища. Добра заплата. Ключе (201) UN 7-4246 від понеділка до середи тижня після 12 години. Спінателе за п. Перротті або аголо-силь подана на письмі до MODERN JEWELERS 3350 Liberty Avenue North Bergen, N.J.

Livingston, N.J.
ASSEMBLERS
Малі частини. По можливості досвідчені.
UNITED PRODUCTS DIV.
Tel.: (201) 992-3990

ДОМАШНЯ
ГОСПОДИНЯ
Мешкання на місці, діл в Мері-ска, L.I. 1 дитина у віці 12 р. 5 1/2 дів. Мила, приємна атмосфера.
EY 6-3934 або 516 PM 9-6345

СВЯТКУВАННЯ РОКОВИН 22-ГО СІЧНЯ

ФІЛІДЕЛЬФІЯ

(Закінчення зі стор. 1-й)

знаком українських святу-виських шкіл. В неділю від-булись богослуження в на-мірний українського народу у всіх українських святнях. Платова молодь відбула в цей день свій апел із про-чистістю переведення нова-ків до юнацтва. Була корот-ка промова про день 22-го сінця, як теж і декламації.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ В КАРТЕРЕТ

Картерет, Н. Дж. — По-садики міста Картерету Анд-рій Вандек підписав 18. сін-ця в приватності української делегації прокламацію, яка встановила день 22 сінця Українським Днем Незалеж-

Real Estate

Увага! УКРАЇНЦІ! Увага!
Доми — Дома — Дома
від 2 род. — 30 род.
в різних околицях великого Нью Йорку. З малюю годинкою.
Голоситесь до
УКРАЇНСЬКОГО
ПІДПРИЄМСТВА
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Avenue
NEW YORK, N. Y.
Tel.: 477-6400

FOR SALE
ROCKY POINT, 3 large rooms
Summer Bungalow, 100 x 120.
Bath & Sauna Bath. Block to Shopping Town & Water. Low Taxes, Beach, Rights Ideal for Retirement or Any Couple. Furnished, Excellent Bay. Must See to Appreciate. Asking \$11,500. Quick Sale.
Call Owner — 516 JU 1-0083.

TOURISTS COURTS — Motels
6 Room House & 7 Overright Cabins. For Sale. South Hampton, One Mile from Village, of Sag Harbor on 143 FT Main Road. Frontage, 1-2 Acres, im- mediate Occupancy. Priced Quick Sale. See to Appreciate. Act Now. Call Leo Rosco — 516 283-2150 or 516 283-1445

НЕЗВИЧАЙНА НАГОДА НА ГОТЕЛЬ
Гарний готель, влаштування на понад 30 акр. землі, 60 гост. кімнат, приміщення для об-шту, театр, вел. фід. басейн. Всі влаштування, готове до провадження. Позабалені пра-ва, користування змупені про-дати тільки за \$40,000.00.
Добрі умови.
KKE REALTY CORP.
Ellenville, N.Y. (914) 626-4141

SOUR STOMACH
ACID INDIGESTION
GAS PAINS - CONSTIPATION
SEND \$10.00 FOR
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND #6.
If not satisfied within 24 to 48 hours, return the package for full refund.
The Miller Co., Inc. Dept. 44/ 790 Broad St., Newark, N. J. 07101

СЛОВНИК
АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК — 50,000 слів і виразів, 702 стор. в опраці — М. Л. Подвезько — \$8.00
Замовляйте:
"СВОБОДА", 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

В КНИГАРНІ "СВОБОДИ" МОЖНА НАБУТИ:
1. Кость Пам'ятиславський: РОКИ НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ — \$7.00
2. Довда Гукетта: СКАРГА МАВПУТНЬОМУ. Тверда оправа. — 5.00
3. Федір Дудко: МОЯ МОЛОДІСТЬ. Стріпінка з автобіографією — 1.50
4. John Panchuk: SHEVCHENKO'S TESTAMENT. Annotated Commentaries. Книжка виснажана за попереднім надісланням повної належності. — 3.00
СВОБОДА, 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

50-ЛІТТЯ УСС
Степан Ріпський: УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО СТРИП-ТВО. Визвольна ідея і збройний чин. Зміст: Гене-а і плет української визвольної ідеї. Словес-ство до світової війни. Українські Словес-ти Кішисів Словес-ти Стріпінки. Люди і проблеми. Згадували поетичні твори. Примітки. Бібліогра-фія. — 360 ст. Тверда обгорна — \$6.00
Михайло Острозерський: ГРОЗНА КАЛІНИ в Україн-ських Словес-ти Стріпінки — \$2.00
Софія Тодієвич: РІДНІ ГОСТИ. УСС для України. — \$ .50
Спогади
СВОБОДА — P. O. Box 346 — Jersey City, N. J. 07303

ТАРЗАН, ч. 5 568. Тарзан атакує горилу.

Мавполуд ричав і далі а-такував шаленого горилу. 3 укритого місця Тайше спостерігала, не можучи по-вирати...

ARKA COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
Понад 1,000 назв різного роду товару — ARKA має до Вашого вибору.

Plane

Українське Випускне Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7480 — виснаж — НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ і дуже добрі ХАРЧЕВІ. Різ-ноз авто, холодильники, теле-візори, машини до працлі і шиття і т. д. Урадію години: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. Неділя: 10-та р. до 3-хя по пол.

Miscellaneous

До винайму (для дорослих)
5-КІМН. МЕНШАННЯ
Центральне опрівання, гаряча вода, лавачка. На Greenpoint в Брукліні. Влізко комуніка-ції. Ключі ввечері від годи-ни 7-01 — Tel.: EV 3-8634

Business Opportunity

Випродаж відомих 1966 авто-матичних "318-340"
МАШИНИ ДО ПИТТЯ
Вивчання, дірки до гудзиків і інше, без додаткових техн. прикріплень. Тільки за \$32.00. Гарантія. Безплатне навчання. Tel.: (212) IN 9-8554 в Нью Йорку

Ньюарк, Н. Дж.
5 КІМН. МЕНШАННЯ
Великі басейні кімнати, з опал-ю і гарячою водою \$95.00 місячно.
Tel.: BI 2-4018, п. Кузан

SERVICE LAUNDRETTE
Westchester. Established 20 years. With shirt unit & coin op. Dry cleaning. Marvelous living. 5 days. Must sacrifice due to back injury. Excellent. Father & son business. 914 OW 3-5698 aft. 7 PM & Sun. 914 SE 3-0681

PARTNERS DISAGREE
Choice East Side Location Bar & Restaurant. New Store Lease. Principals.
TE 3-6030 — Mr. Marjin

RESTAURANT
Lakewood, N.J.
Добре влаштування, великий дохід. Нейлі закрито.
201 363-9985
Нейлі 201 363-9298

НА ПРОДАЖ БУДІВЕЛ
Гуртовий і деталічний про-даж. Місячний торг прирб. \$25,000. Власник відходить на пенсію, продає з втратою.
Tel.: 212 GR 5-7585

УНКОЮЗУ!
ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

SOUR STOMACH
ACID INDIGESTION
GAS PAINS - CONSTIPATION
SEND \$10.00 FOR
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND #6.
If not satisfied within 24 to 48 hours, return the package for full refund.
The Miller Co., Inc. Dept. 44/ 790 Broad St., Newark, N. J. 07101

СЛОВНИК
АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК — 50,000 слів і виразів, 702 стор. в опраці — М. Л. Подвезько — \$8.00
Замовляйте:
"СВОБОДА", 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

В КНИГАРНІ "СВОБОДИ" МОЖНА НАБУТИ:
1. Кость Пам'ятиславський: РОКИ НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ — \$7.00
2. Довда Гукетта: СКАРГА МАВПУТНЬОМУ. Тверда оправа. — 5.00
3. Федір Дудко: МОЯ МОЛОДІСТЬ. Стріпінка з автобіографією — 1.50
4. John Panchuk: SHEVCHENKO'S TESTAMENT. Annotated Commentaries. Книжка виснажана за попереднім надісланням повної належності. — 3.00
СВОБОДА, 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

50-ЛІТТЯ УСС
Степан Ріпський: УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО СТРИП-ТВО. Визвольна ідея і збройний чин. Зміст: Гене-а і плет української визвольної ідеї. Словес-ство до світової війни. Українські Словес-ти Кішисів Словес-ти Стріпінки. Люди і проблеми. Згадували поетичні твори. Примітки. Бібліогра-фія. — 360 ст. Тверда обгорна — \$6.00
Михайло Острозерський: ГРОЗНА КАЛІНИ в Україн-ських Словес-ти Стріпінки — \$2.00
Софія Тодієвич: РІДНІ ГОСТИ. УСС для України. — \$ .50
Спогади
СВОБОДА — P. O. Box 346 — Jersey City, N. J. 07303

ТАРЗАН, ч. 5 568. Тарзан атакує горилу.

Мавполуд ричав і далі а-такував шаленого горилу. 3 укритого місця Тайше спостерігала, не можучи по-вирати...

ДРУКАРНЯ "СВОБОДИ"

• ВИКОНУЄ ПО НАПДШЕВШИХ ЦІНАХ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ЯК:
• КНИЖКИ
ЖУРНАЛИ
ГАЗЕТИ
АФІШ
ЛЕТЮЧКИ
• ПРОГРАМИ
БІЛЕТИ
ВЕСІЛЛЯ
ЗАПРОШЕННЯ І Т. ІН.
По інформації і оферти писати на адресу:

Або телефонувати:
"Svoboda"
81-83 GRAND STREET
JERSEY CITY, N.J. 07303
з Н. П. — Barely 7-4125